

**СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
SERBIAN VETERINARY ASSOCIATION**

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

31. САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

10-13. септембра 2020. године

ИЗДАВАЧ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Проф. др Милорад Мириловић

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК
др Бранислав Вејновић

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. др Владимир Нешић

ШТАМПА
Научна КМД, Београд

ТИРАЖ
500 примерака

Београд, септембар 2020. године

САДРЖАЈ

	Страна
ТЕМАТСКО ЗАСЕДАЊЕ I ПРВИХ 130 ГОДИНА СРПСКОГ ВЕТЕРИНАРСКОГ ДРУШТВА	
Зоран Јефтић: УДРУЖЕЊЕ МАРВЕНИХ ЛЕКАРА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ ОД ОСНИВАЊА 1890. ДО 1925.	7
Балтић Ж. Милан, Марковић В. Радмила, Радивоје Р. Анђелковић, Мириловић Д. Милорад: РАД И АКТИВНОСТИ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ВЕТЕРИНАРСКОГ УДРУЖЕЊА ИЗМЕЂУ ДВА ВЕЛИКА РАТА (1919-1941. ГОДИНЕ	16
Радивоје Анђелковић, Милан Ж Балтић, Срђан Милентијевић: ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ВОЈНЕ ВЕТЕРИНАРСКЕ СЛУЖБЕ	18
Миодраг Рајковић, Милан Тешић, Милорад Мириловић: ОД СРПСКОГ МАРВЕНОГ ЛЕКАРСКОГ ДРУШТВА (1890.) ДО СРПСКОГ ВЕТЕРИНАРСКОГ ДРУШТВА ДАНАС	19
ТЕМАТСКО ЗАСЕДАЊЕ II УЛОГА ВЕТЕРИНАРСКИХ ИНСТИТУЦИЈА ПРИ ПОЈАВИ ПАНДЕМИЈЕ КОРОНА ВИРУСА	
Miloš Petrović, Marko Stojilković, Vladimir Marjanović, Miloš Arsić, Nemanja Šubarević, Piја Јovanović, Mariја Manić: РАД ВЕТЕРИНАРСКОГ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ИНСТИТУТА „НИШ“ НА ДИЈАГНОСТИЦИ ВИРУСА SARS-COV-2 ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ ИЗАЗВАНЕ КОРОНА ВИРУСОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ПЕРИОДУ ОД АПРИЛА ДО АВГУСТА 2020. ГОДИНЕ	23
Зоран Дебељак, Миланко Шеклер, Дејан Видановић, Бојана Тешовић, Марко Дмитрић, Александар Жарковић, Казимир Матовић, Мишо Коларевић: ОРГАНИЗАЦИЈА И ОБИМ РАДА ВСИ “КРАЉЕВО” У ДИЈАГНОСТИЦИ COVID-19 ТОКОМ 2020. ГОДИНЕ	29
Тамаш Петровић, Госпава Лазић, Далибор Тодоровић, Милена Самојловић, Диана Лупуловић, Синиша Грубач, Владимир Полачек, Сава Лазић: МЕСТО И УЛОГА НИВНС У ОДГОВОРУ НА COVID-19 ИНФЕКЦИЈУ У СРБИЈИ	31
Светлана Мрковачки, Слободан Вујиновић, Никола Милутиновић, Слободан Максимовић, Срђан Томић, Душан Туфегџић: УЛОГА ВЕТЕРИНАРСКОГ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ИНСТИТУТА „ШАБАЦ“ У РАНОЈ ДИЈАГНОСТИЦИ ВИРУСА SARS-COV-2 НА ПОДРУЧЈУ МАЧВАНСКОГ И КОЛУБАРСКОГ ОКРУГА У ПЕРИОДУ ОД АПРИЛА ДО АВГУСТА 2020. ГОДИНЕ	33
Дејан Видановић, Бојана Тешовић, Миланко Шеклер, Марко Дмитрић, Казимир Матовић, Зоран Дебељак, Никола Васковић, Тамаш Петровић, Бојана Бановић Ђери, Мишо Коларевић: ПРИМЕНА NEXT GENERATION SEQUENCING (NGS) ЗА СЕКВЕНЦИРАЊЕ SARS-COV-2 ВИРУСА У ВСИ „КРАЉЕВО”	35
ТЕМАТСКО ЗАСЕДАЊЕ III АКТУЕЛНА ЕПИЗООТИОЛОШКА СИТУАЦИЈА	
Бобан Ђурић, Јелица Узелац, Татјана Лабус, Саша Остојић, Александра Николић, Оливера Вукелић: АКТУЕЛНА ЕПИЗООТИОЛОШКА СИТУАЦИЈА У СРБИЈИ	39
Весна Милићевић, Бранислав Курељушић, Љубиша Вељовић, Јелена Максимовић-Зорић, Јадранка Жутић: ЕПИЗООТИОЛОШКА СИТУАЦИЈА АКС У СРБИЈИ ТОКОМ 2020 ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ И ПРЕДВИЂАЊА	40

Јаков Нишавић, Андреа Радаљ, Ненад Милић: КОРОНАВИРУСНЕ ИНФЕКЦИЈЕ КОД ЖИВОТИЊА	44
Дејан Бугарски, Тамаш Петровић, Диана Лупуловић, Сава Лазић, Далибор Годоровић, Сара Савић, Јован Бојковски: РЕСПИРАТОРНЕ ИНФЕКЦИЈЕ ГОВЕДА – НАЈЧЕШЋИ УЗРОЦИ И МОГУЋНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА	51
Сара Савић, Тамаш Петровић, Марина Жекић, Доротеја Марчић, Александар Поткоњак: ВЕКТОРСКЕ БОЛЕСТИ ПАСА И МАЧАКА – УЗРОЧНИЦИ, ПРЕВАЛЕНЦА, КЛИНИЧКА СЛИКА И ТЕРАПИЈА	63

ТЕМАТСКО ЗАСЕДАЊЕ IV

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА И РЕПРОДУКЦИЈЕ ФАРМСКИХ ЖИВОТИЊА

Вујанац Иван, Продановић Радиша, Недић Сретен, Арсић Света, Јован Бојковски, Јовановић Љубомир, Кировски Данијела: ПРОЦЕНА ЗДРАВСТВЕНОГ СТАТУСА ВИСОКОМЛЕЧНИХ КРАВА У РАНОЈ ЛАКТАЦИЈИ НА ОСНОВУ МЕТАБОЛИЧКОГ ПРОФИЛА	71
Недић Сретен, Вујанац Иван, Продановић Радиша, Арсић Света, Јован Бојковски, Јовановић Љубомир, Кировски Данијела: ЕФЕКАТ ПЕРОРАЛНЕ СУПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРЕПАРАТИМА КАЛЦИЈУМА У ПРЕВЕНТИВИ И ТЕРАПИЈИ ХИПОКАЛЦЕМИЈЕ ВИСОКОМЛЕЧНИХ КРАВА	79
Ђупић Витомир, Саша Ивановић, Борозан Сунчица, Превендар Црнић Андреа, Мујезиновић Индира, Жугић Гордана, Ђупић Миладиновић Дејана: ФАРМАКОЛОШКО-ТОКСИКОЛОШКИ ПРОФИЛ ФЛОРФЕНИКОЛА	84
Саша Ивановић, Витомир Ђупић, Сунчица Борозан, С. Добрић, Дејана Ђупић-Миладиновић, М. Савић, Жолт Бечкеи, Н. Борозан: ФАРМАКОЛОШКИ И ТОКСИКОЛОШКИ ПРОФИЛ ЛЕВАМИЗОЛА	93
Савић Божидар, Милићевић Весна, Курељушић Бранислав, Максимовић-Зорић Јелена, Вељовић Љубиша, Здравковић Немања, Радановић Оливер, Радосављевић Владимир, Стеванчевић Огњен: УПОТРЕБА И ИНТЕРПРЕТАЦИЈА РЕЗУЛТАТА СЕКВЕНЦИРАЊА <i>ORF5</i> ГЕНА У НАДЗОРУ И КОНТРОЛИ ИНФЕКЦИЈЕ ВИРУСОМ РЕПРОДУКТИВНОГ И РЕСПИРАТОРНОГ СИНДРОМА СВИЊА (<i>PRRSV</i>)	106

ТЕМАТСКО ЗАСЕДАЊЕ V

САВРЕМЕНИ ТРЕНДОВИ У ИСХРАНИ ПАСА И МАЧАКА

Радмила Марковић, Стамен Радуловић, Дејан Перић, Драган Шефер: ЗНАЧАЈ ИСХРАНЕ У ПРЕВЕНЦИЈИ И ТРЕТМАНУ ПРЕКОМЕРНЕ ТЕЖИНЕ ПАСА	109
Diana Brozić, Ana-Marija Kovač, Željko Mikulec, Hrvoje Valpotić: KLINIČKA PREHRANA TIJEKOM VOLNIČKOG LIJEČENJA KOD PASA I MAČAKA	126
Дејан Перић, Драган Шефер, Бранислав Прокић, Стамен Радуловић, Радмила Марковић: ДИЈЕТЕТСКЕ МЕРЕ НАКОН ХИРУРШКОГ ТРЕТМАНА ОПСТИПАЦИЈЕ КОД ПАСА	131
Стамен Радуловић, Драган Шефер, Радмила Марковић, Дејан Перић: КВАЛИТЕТ ПОТПУНИХ СМЕША ЗА ИСХРАНУ РАЗЛИЧИТИХ КАТЕГОРИЈА ПАСА НА ТРЖИШТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	133
Jasna Stevanović, Radmila Marković, Stamen Radulović, Dejan Perić, Dragan Šefer: KOLIKO POZNAJEMO HRANU ZA PSE I MAČKE	142

ТЕМАТСКО ЗАСЕДАЊЕ VI

ЕКОНОМИКА И МЕНАѢМЕНТ У ВЕТЕРИНАРСКОЈ МЕДИЦИНИ

Драго Недић, Милорад Мириловић, Нада Тајдић, Споменка Ђурић, Бранислав Вејновић, Владо Теодоровић: ЛИДЕРСТВО У УПРАВЉАЊУ КРИЗАМА КАО ШТО ЈЕ ПАНДЕМИЈА COVID-19	147
---	-----

Споменка Ђурић, Бранислав Вејновић, Нада Тајдић, Радислава Теодоровић, Александра Николић, Драго Недић, Милорад Мириловић: УСТАНОВЉАВАЊЕ ЕКОНОМСКИХ ШТЕТА ПРИ ПОЈАВИ БОЛЕСТ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА КОД ДОМАЋИХ ПРЕЖИВАРА У РЕПУЛИЦИ СРБИЈИ	149
Бранислав Вејновић, Споменка Ђурић, Милорад Мириловић, Нада Тајдић, Драго Недић, Јевросима Стевановић, Зоран Станимировић: ПРИМЕНА <i>COST-BENEFIT</i> АНАЛИЗЕ У ЕКОНОМСКОЈ ЕВАЛУАЦИЈИ СМАЊЕЊА БРОЈА ПАТОГЕНА У ПЧЕЛИЊИМ ДРУШТВИМА	161
Драго Недић, Милорад Мириловић, Нада Тајдић, Споменка Ђурић, Бранислав Вејновић: ВЕТЕРИНАРСКА ПРАКСА – УПРАВЉАЊЕ И ПЛАНИРАЊЕ	171
Милорад Мириловић, Владо Теодоровић, Драго Недић, Бранислав Вејновић, Споменка Ђурић, Јасна Стевановић, Нада Тајдић: РАЗВОЈ ВЕТЕРИНАРСКЕ ПРАКСЕ КРОЗ ПРИЗМУ РАЗВОЈА ПРОИЗВОДА ИЛИ УСЛУГЕ	173

ТЕМАТСКО ЗАСЕДАЊЕ VII

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА И РЕПРОДУКЦИЈА КУЋНИХ ЉУБИМАЦА

Бојан Тохољ: УПОТРЕБА ВЕНТИЛАТОРА И МЕХАНИЧКЕ ВЕНТИЛАЦИЈЕ У ИНХАЛАЦИОНОЈ АНЕСТЕЗИЈИ МАЛИХ ЖИВОТИЊА	183
Ненад Андрић: НАПАДИ И ЕПИЛЕПСИЈА КОД ПАСА - ТЕРМИНОЛОГИЈА, ДИФЕРЕНЦИЈАЛНА ДИЈАГНОЗА И КЛАСИФИКАЦИЈА	189

ТЕМАТСКО ЗАСЕДАЊЕ VIII

СЛОБОДНЕ ТЕМЕ

Марко Цинцовић, Бранислава Белић, Николина Новаков: СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА <i>ONLINE</i> НАСТАВЕ И УЧЕЊА НА ДАЉИНУ – НАСТАВА НА ДЕПАРТМАНУ ЗА ВЕТЕРИНАРСКУ МЕДИЦИНУ ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ <i>COVID-19</i>	197
Бранислава Белић, Марко Р. Цинцовић, Николина Новаков: ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА УСТАНОВЕ ОД СТРАНЕ СТУДЕНАТА НА ДЕПАРТМАНУ ЗА ВЕТЕРИНАРСКУ МЕДИЦИНУ НОВИ САД – ПОВОДОМ 20 ГОДИНА РАДА (2000-2020)	207
Марко Пајић, Слободан Кнежевић, Далибор Тодоровић, Биљана Ђурђевић, Милена Самојловић, Милош Пелић, Сузана Видаковић Кнежевић, Ненад Попов, Здравко Томић: СУБКЛИНИЧКА КОКЦИДИОЗА НА ФАРМАМА ТОВНИХ ПИЛИЋА	213
Филип Штрбац, Коста Петровић, Драгица Стојановић: ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ МЕТОДА ЗА ИСПИТИВАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ АНТИХЕЛМИНТИКА И ДЕТЕКЦИЈУ АНТИХЕЛМИНТИЧКЕ РЕЗИСТЕНЦИЈЕ	219
Радослава Савић Радовановић, Наташа Рајић Савић, Неђељко Карабасил: КАРАКТЕРИСТИКЕ ИЗОЛАТА <i>PSEUDOMONAS</i> SPP. ИЗ ХРАНЕ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА	225

**НАПАДИ И ЕПИЛЕПСИЈА КОД ПАСА МАЧАКА - ТЕРМИНОЛОГИЈА,
ДИФЕРЕНЦИЈАЛНА ДИЈАГНОЗА И КЛАСИФИКАЦИЈА**

Ненад Андрић

Факултет Ветеринарске Медицине Универзитета у Београду, Србија

Кратак садржај

Термин напад (Seizure) углавном је употребљаван да се дефинише попремећај функције мозга и често је мешан са дијагнозом епилепсије. То је уносило извесну конфузију у дефинисању одређених поремећаја здравственог стања код паса и мачака. Тај проблем је углавном био заснован на чињеници да пси/мачке који су имали краткотрајне, пролазне и понављајуће неуролошке испаде, или нападе налик епилептичким нападима нису увек били примарно проузроковани постојањем промена на možданом ткиву и нису се могли сврстати у епилепсију. Ревизија дефиниције термина напад код паса и мачака која је извршена од стране комисије експерата из области ветеринарске неурологије разрешила је многе наведене недоумице (посебно су издвојени и дефинисани термини напад, епилептички напад и реактивни напад). Неепилептички напади су у зависности од порекла сврстани у нападе не-неуролошког и неуролошког порекла. Ово је омогућило да се након препознавања постојања напада, на прави начин направи диференцијално дијагностички приступ који омогућава постављање дијагнозе. Такође, направљена је ревизија дефиниција термина и подела када је у питању епилепсија паса и мачака и сада је препорука да се користе термини идиопатска и структурна епилепсија. Овакве промене указују на напредак у ветеринарској неурологији јер су јасно дефинисана поједина клиничка стања и њихови узроци, што омогућава и одговарајући терапијски приступ.

Кључне речи: епилепсија, мачке, напади, пси

Abstract

The term seizure is mostly used to define a disorder of brain function and is often confused with the diagnosis of epilepsy. This introduced some confusion in defining certain health disorders in dogs and cats. This problem was mainly based on the fact that dogs/cats who had short-term, transient and recurrent neurological seizures, or seizures similar to epileptic seizures were not always primarily caused by changes in brain tissue and could not be classified as epilepsy. The revision of the definition of the term seizure in dogs and cats, which was performed by a commission of experts in the field of veterinary neurology, resolved many of the mentioned doubts (the terms seizure, epileptic seizure and reactive seizure were singled out and defined). Depending on the origin, non-epileptic seizures are classified as seizures of non-neurological and neurological origin. This made it possible, after recognizing the existence of an attack, to make a differential diagnostic approach in the right way, which enables a diagnosis to be made. Also, the definitions of terms and divisions when it comes to epilepsy in dogs and cats have been revised and it is now recommended to use the terms idiopathic and structural epilepsy. Such changes indicate progress in veterinary neurology because certain clinical conditions and their causes are clearly defined, which enables an appropriate therapeutic approach.

Key words: cats, dogs, epilepsy, seizures

Напади (Seizures)

Напади представљају честу клиничку манифестацију или клинички знак обољења код паса и мачака. Дефиниција напада подразумева изненадан, краткотрајан и пролазан догађај. Када се каже да животиња има напад, углавном се помисли на епилептичке нападе, међутим, диференцијално-дијагностички важно је узети у обзир постојање напада који личе на епилептичке нападе, а у ствари не припадају епилептичким нападима (неепилептички напади). Неепилептички напади се јављају изненада, кратко трају, нестају брзо као што су и настали, понављају се и немају епилептичку етиологију. Неепилептички напади могу бити ненеуролошког и неуролошког порекла (**Табела 1**).

Епилептички напад је манифестација неумерене, синхроне, обично самоограничавајућа епилептичка активност неурона мозга. Према томе, епилептички напади имају специфично нервно порекло. Ова електрична пражњења могу бити резултат дисбаланса у активности неуротрансмитера и/или поремећаја интрацелуларног метаболизма, као и резултат оштећења интегритета ћелијске мембране неурона.

Епилептички напад се може састојати од две, три или четири фазе (продрома, аура, иктус и постиктална фаза). Прве две фазе епилептичког напада некада је тешко јасно разликовати, а често могу и да изостану. Међутим, има епилептичких напада код којих су ове фазе изражене и јасно препознатљиве. Апсолутна потврда да је у питању епилептички напад може бити тешка, зато што захтева истовремено визуелизацију напада и регистрацију промена на ЕЕГ-у. У пракси, дијагноза епилептичких напада поставља се на основу информација из историје болести и видео-записа.

Епилептичке нападе треба разликовати од реактивних напада јер се *реактивни напади* јављају као природан одговор здравог мозга на пролазне поремећаје (метаболичке или токсичне природе) и они нестају након престанка деловања узрока.

Епилепсија

Епилепсија је дефинисана као болест мозга која се карактерише трајном предиспозицијом за генерисање епилептичких напада. Ова дефиниција се практично примењује у свим случајевима када постоје најмање 2 непровоцирана епилептичка напада у интервалу дужем од 24h.

Табела 1. Класификација неепилептичких напада

НЕЕПИЛЕПТИЧКИ НАПАДИ, НЕНЕУРОЛОШКОГ ПОРЕКЛА	
Синкопа	<ul style="list-style-type: none"> • Срчане аритмије • Конгенитална срчана обољења • Кардиомиопатије • Брахиоцефалични синдром (хипоксија)
Метаболички поремећаји	<ul style="list-style-type: none"> • Примарни или секундарни узроци полицитемије • Хипогликемија • Хипокалцемија • Хипернатремија • Хиперлипопротеинемија • Хипоадренкортицизам (Адисонова болест) • Хепатичка енцефалопатија • Феохромоцитома
Понављајући знаци бола пореклом из абдомена	<ul style="list-style-type: none"> • Страно тело • Опструкција црева
Интотоксикације (чоколада, ксилитол, антифриз, стрихнин...)	
Имунолошки посредована хемолитичка анемија (ИМНА)	
Порто системски шант	
Непознати узрок	
НЕЕПИЛЕПТИЧКИ НАПАДИ, НЕУРОЛОШКОГ ПОРЕКЛА	
	Нарколептични /Катаплектични напади
	Идиопатски тремор главе
	Пароксизмална дискинезија
	Напади вртоглавице
	<i>Вестибуларни знаци</i>
	Миастенија гравис
	Полинеуропатије

Историјски, ветеринарска медицина је користила различите терминологије/синониме за типове епилепсије дефинисане етиологијом и фенотипским манифестацијама. Од 2015. године постоји препорука да се на основу етиологије епилепсија паса и мачака класификује на *идиопатску* и *структурну епилепсију*. **Идиопатску епилепсију** треба посматрати као свеобухватни и прелазни термин који се може поделити у три подгрупе. У том смислу разликујемо:

1. *Идиопатску епилепсију (генетску епилепсију)* - која је проузрокована геном који је идентификован/потврђен као узрок болести.
2. *Идиопатску епилепсију (суспектну генетску епилепсију)* - генетски утицај је подржан са високом расном преваленцом (> 2%)
3. *Идиопатску епилепсију (епилепсија непознатог узрока)* - епилепсија код које је основни узрок још није познат и не постоје назнаке структурне епилепсије.

Структурна епилепсија се карактерише епилептичким нападима који су провоцирани интракранијалном/церебралном патологијом, укључујући васкуларне, упалне/инфективне, трауматске, анормалијске/развијне, неопластичне и дегенеративне болести потврђене дијагностичким имидинг методама, прегледом цереброспиналне течности (ЦСТ), ДНК испитивањем или пост мортем налазима.

31. САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ, ONLINE

Напади – дијагностички приступ

У постављању дијагнозе код појаве напада потребно је узети у обзир: старосну категорију оболелих животиња (Табела 2), постојање других клиничких знакова болести осим напада, постојање или одсуство прогресије болести, видео-запис, резултате прегледа крвне слике, крвног размаза и биохемијских параметара крви, резултате ДНК испитивања, резултате прегледа ЦСТ, као и налазе добијене рендгенским или ултразвучним прегледом, или прегледом магнетном резонанцом/компјутеризованом томографијом.

Први корак у постављању дијагнозе је утврђивање да ли је лезија која доводи до појаве напада локализована екстракранијално или интракранијално. Уколико је лезија локализована екстракранијално треба утврдити да ли проблем потиче ван тела (тровања оловом, органофосфатима, чоколадом итд.) или из тела (хипотиреоидизам, хипокалцемија, обољења бубрега, итд.).

Уколико је процес локализован интракранијално, треба утврдити да ли је процес прогресиван и да ли се може идентификовати оштећење мозганог ткива.

Табела 2. Диференцијална дијагноза напада у зависности од старосне категорије

Обољења	Млади (испод 9 мес)	Одрасли (9 мес – 5 год)	Стари (преко 5 год)
1. Наследна обољења мозга (Хидроцефалус ...)	x		
2. Траума	x	x	x
3. Инфекција/инфламаторна обољења мозга	x	x	x
4. Хипогликемија	x	x	x
5. Тровања	x	x	x
6. Хепатичка енцефалопатија	x		
7. Остали метаболички поремећаји	x	x	x
8. Идиопатска епилепсија	ретко	x	ретко
9. Структурна епилепсија	x	x	x
10. Тиамин дефицијенција (само мачке)	ретко	ретко	
11. Тумори на мозгу		ретко	x
12. Синкопа	x	x	x
13. Васкуларна обољења		ретко	
14. Пароксизмална дискинезија	x	x	x

Терапија паса и мачака са нападима зависи од узрока настајања напада, узнапредовалости обољења и материјалних могућности власника, а прогноза априори не мора да буде лоша.

Литература

1. Berendt M, Farquhar RG, Mandigers JJ Paul, Pakozdy A, Bhatti FM Sofie, De Risio Luisa et al, 2015, International veterinary epilepsy task force consensus report on epilepsy definition, classification and terminology in companion animals, *BMC Veterinary Research* Volume 11,182, 1-11. 2. Fredsø N, Toft N, Sabers A, Berendt, M, 2017, A prospective observational longitudinal study of new-onset seizures and newly diagnosed epilepsy in dogs. *BMC veterinary research*, 13, 54, 1-11. 3. Kwiatkowska M, Tjold A, Huenerfauth E, Pomianowski A, 2018, Clinical Risk Factors for Early

31. САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ, ONLINE

Seizure Recurrence in Dogs Hospitalized for Seizure Evaluation, *Journal Vet Internal Medicine*, 32, 757-63. **4.** Kwiatkowska M., Hoppe S, Pomianowska A, Tipold A, 2019, Reactive seizures in cats: A retrospective study of 64 cases, *The Veterinary Journal*, Volume 244, 1-6. **5.** Lavelly JA, 2014, Pediatric seizure disorders in dogs and cats. *The Veterinary Clinics of North America, Small animal practice*, 44, 2, 275–301. **6.** Penderis J, 2014, Seizures in companion animals, *In Practice*, 36, 1-2. **7.** Posporis C, Wyatt S, Wessmann A, 2018, Approach to canine paroxysmal dyskinesias, *Companion animal*, Volume 23, No5, 276-81. **8.** Volk AH, 2016, Canine epilepsy: separating the wood from the trees, *Vet Rec*, 178, 16, 394-6.